

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPVASÁRNAP, 1931 SZEPTEMBER 27.
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 218. SZ.FŐSZERKESZTŐ:
VUCHEFTICH ENDRE D.

Bocu Szevér filippikája Jorga ellen, akinek szemé- lyét legkimélelenebb hangon támadta

A nemzeti parasztpárt belső életében forrongó a hangulat. Az elégedetlenség nemcsak kifelé nyilvánul meg a kormánnyal szemben, hanem befelé az egyes frakciók között is áll a harc. Erdély és a Bánság Maniu Gyulát kívánja újra a párt élén látni. Viszont a regáti csoport siet Maniu mostani visszavonulását alkalomnak felhasználni, hogy regáti politikust ültessen az elnöki székbe. Az eddig csak a kulisszák mögött folyt harc nyílt színre sodródott és talán nem csalódnak azok, akik a küzdelem befejezésének az erdélyi és regáti frakció kettészakadását jósolják az őszi szezon nagy politikai attrakciójának.

A kormány megbuktatására irányuló harcnak egyik fázisa volt a párt bányai tagozatának tegnap Temesvárott tartott ülése. Bocu Szevér elnöki megnyitója és beszámolója szenvedélyességben minden eddigi nyilatkozatát felülmulta. Véresszavai filippika volt ez nem is annyira a

kormány, mint inkább Jorga miniszterelnök ellen. A parlamentarizmus történetében és politikai harcok közepette is csaknem páratlanul álló gorombaságokat vagdosott Jorga fejéhez. A mi régi mentalitáson felépült politikai iskolázottságunk szinte szédülten áll azokkal a személyeskedő kijelentésekkel szemben, melyek a gyűlésen elhangzottak. Aki hivatászerűleg kíséri figyelemmel a politikai élet összes történéseit, viszont nem fog csodálkozni. Bocu beszédének súlyos kijelentéseit csak kölesön vette Jorga szótárából. A miniszterelnök homosította meg az ilyen kifejezéseket: bolond, örült, reátlan, eszéke-fogó... A valeni de muntei szabadegyetem vezetője új irányt adott a politikai szónokiattannak is. Csak neki nem szabad csodálkozni rajta, hogy nem kenyérral dobják vissza azok elsősorban, akik felé ő isköveket hajított...

„Jorgát mindig bolondnak és eszelősnek tartottam...!”

A gyűlésen nagy számban vettek részt a pártnak nemcsak temesvári, hanem vidéki tagjai is, mert valamennyi falusi körzet elküldte képviselőit. A gyűlésen Bocu Szevér volt bányai kormányzó elnökölt. Részletesen ismerteti a politikai és gazdasági viszonyokat, amelyeknek katasztrófális elfajulásáért a jelenlegi kormányt okolja. Jorga program nélkül kezdett bele a kormányzásba, mint ahogy életében mindent program nélkül csinált eddig. Természetes, hogy a koncepció nélküli kormány nemcsak hogy nem javított a súlyos világgazdasági körülmények között amugyis válságos helyzeten, hanem azt még terheesebbé tette és odajuttatta az országot, hogy már szinte közel van az államesődhöz.

— Közel negyven esztendeje, — mondotta — ismerem Jorga Miklóst és mindig bolondnak, eszelősnek tartottam. Sohasem volt eszéuel és mindig csak rosszat tett. Aki pedig így eszelekszik, az kétségen kívül örült. Jorga az örült

ama fajtajából való, akiknek hiszékeny emberekkel sikerül elhitetni, hogy sokat tudnak.

Amikor Temesvárott járt a királyllyal, nem akartam találkozni a bolond Jorgával és inkább elutaztam. És akkor megjelent a kormányzóságon és ott mindent fényűzőnek talált. Azonban nemcsak a berendezést, hanem a termék diszes padmalyát és az épületet is. Már pedig azt az épületet kétszáz év előtt nem én csináltam olyan diszesnek, mint amilyen. Jorga azt követeli, hogy a kijelentéseit mindenki csalhatatlan ítéleteknek fogadja el. Ugy viselkedik, mint valami diktátor, mint egy román Primo de Rivera. Mikor kormányra jött, nagy garral kijelentette, hogy pártokra nincsen szükség, most pedig maga is igyekszik mindenfelé megszervezni a maga pártját. Kijelentéseiben is olyan köyetkezetlen és semmitmondó, mint könyveiben.

Elovestam Jorgának valamennyi könyvét, amit kevés ember tett és mondhatom, ha

ezeket a könyveket elégetnék, azzal a román történetírás csak nyerne, mert annyi butaság van bennük.

Beszéde további folyamán Bocu szemére vetette Jorgának, hogy Románia hagyományaival ellentétben németbarát politikát kezdett. Hátat fordított a nagyántátnak, amelynek pedig Románia igen sokat köszönhet. A román latin faj és természetes, hogy egy másik latin fajtól remélhet legtöbbet. Franciaország mindenkor őszinte barát-

„Külföldi palotáimat és rengeteg pén- zemet azoknak ajándékozom, akik ezt a hazug mesét kitalálták”

Azután foglalkozott Bocu Szevér az ellene intézett támadásokkal és ezeket mondotta:

— Jorga nem elégedett meg azzal, hogy üldözött és üldöztetett, hanem megfizette azt a sajtót, amely ellenem rágalmatokat szórt.

Nem félek a támadásoktól, mert tiszta a lelkiismeretem, azonban szígyenlem magamat az itt lakó kisebbségek előtt, akiknek látniuk kell, hogy akád román kormány, amely nemtelen eszközökkel harcol a neki nem tetsző politikusok ellen.

Azt írták, hogy ismételen hallgattak ki és már vádiratot is készítettek ellenem. És mindebből mi az igaz? Egyetlen egyszer sem hallgattak még ki és a periratokat is csak most kaptam meg. Én pénzeket nem kezeltem, tehát nem is lophattam. Az iratokból látom,

„A regáti hazudozók azt hitték, hogy én a temesvári basa...”

— Én nem adtam el pénzt egyetlen jegyzői állást sem és nem szereztem magamnak illegális jövedelmet. Mégis úgy jöttek ellenem, mint a sakálók. Jöttek ellenem Jorga emberei és elevenen akartak elégetni. Rám fogták, hogy panamista vagyok. Ezeket a vádakat egyszerűen leráztam magamról. De lelkiileg fájdalmat okozott az, amit a lippai templom restaurálásával kapcsolatosan ráfogtak.

Ezek a regáti hazudozók azt

ja és Franciaország nagyságának jótékony hatását Románia is mindenkor megérezte.

És Jorga esztelenségében éppen most fordul el Franciaországtól, amikor az ma nemcsak politikailag, hanem pénzügyileg is Európa legerősebb országa és Németország felé fordul, amely éppen olyan nagy nyomorban van, mint amilyen nyomorba uralma Romániát taszította.

hogy egyik tételnél az a kifogás, hogy a nyugta nincsen három példányban kiállítva, a másik nyugtan nincsen bélyeg, a harmadikon valami formahiba van. Az ilyen nyugtákat mind nem létezőknek tekintik és azt mondják jóakaróim, hogy az azokról szóló összegeket elloptam.

Dorohoiótól Zsombolyáig telekiülték az országot, hogy Vichyben és Párisban palotáim vannak és hogy svájel bankokban rengeteg pénzem van. Ezeket a palotákat és pénzeket mind azoknak adom, akik őket kitalálták.

Lippai házamat örököltem és azt hosszú éveken keresztül hoztam olyan állapotba, amilyenben ma van. Akik azt mondják, hogy fizetésem kivül valamit kerestem és hogy üzeleteket csináltam, az hazudik.

hitték, hogy amint az okirályságban minden bojárnak van saját templomcskája, úgy én, a temesvári basa, ahogy a tébolyult Jorga nevezett, lippai házam mellé templomot építék magamnak.

A lippai templom hatszáz esztendő műemlék és rászolgált, hogy restaurálásánál ne takarékoskodjunk. Azt mondják, hogy a tiz millióból, amibe ez került, ötöt elloptam. Nem öt milliót, de öt lejt sem

loptam. Sőt magam is hozzájárul-
tam még a költségekhez.

Siettem a templom renoválá-
sát befejezni, mert tudtam,
hogy akik utánam jönnek, azt
már nem tennék meg.

A templomépítésnél több száz mun-

„A magyarok nem csinálták azt ezzel a vidékkel...

Bocu Szevér azután kijelentette,
hogy a helyzetet sötétnek látja.
Egész Európában nagy vihar dul
és Romániában a kormány nem
tesz semmit a vihar elhárítására,
vagy az ellene való védekezésre.

A nép lelke a kétségbeesés-
sel van tele és nem lehet tudni,
mire ragadtatja magát.

— Én azonban — folytatta sza-
vait Bocu — hiszek a román nép

Nem Bocu okozta Boleantu halá- lát, aki öngyilkossága titkát magával vitte a sirba

— Azt ordítják felém, hogy én
okoztam Boleantu Valér volt
prefektus halálát. Boleantut rend-
kívül szorgalmas, nagytehetségű
tisztviselőnek, kiváló szervezőnek
ismertem még főszolgabíró korá-
ban és azért neveztettem ki pre-
fektusnak.

Nekem semmi olyan pénze-
ket nem adott, amelyekkel
nem tudott volna elszámolni.
És nem igaz az, amit egyes
hecclapok írtak, hogy Bole-
antu halála előtti hetekben
személyesen, levelekben és
táviratokban sürgette nálam,
hogy bizonyos pénzeket térít-
sek neki vissza.

Boleantut egyáltalán nem láttam,
amióta megszünt prefektus lenni
és sem üzenetet, sem levelet nem
kaptam tőle. Hogy mi vitte rá
tettere, azt a titkot magával vitte
a sirba. Mindenkor tisztességes,
ismertem és ismertem mindenki. Al-
dozunk tisztas emlékének azzal,
hogy egy pillanatra felálljunk.

Bocu három bírása

Az egész gyűlés nagy csendben
feláll, majd Bocu tovább fűzi sza-
vait:

— Vizsgálják meg a párt tagjai
a számadásokat, vizsgálják meg
az iratokat, amelyeket most kap-
tam ügyemben és

ha csak a legkisebb kétely fér
tisztességemhez, távozom a
bánsági szervezet éléről. Ne-
kem három bíráim van. Az
első a lelkiismeretem, a máso-
dik a pártom, a harmadik pe-
dig a történelem.

Bocunak eme szavait percekig
tartó taps és éljenzés kísérte. Ami-
kor újból csend lett, Bocu Szevér
még a következőket mondta:

— Egy ember van, akiben a ro-
mánység reménye összeesett és
aki már harminc éve vezeti a
románok ügyeit. Abból, hogy
Nagyrománia létrejött, az érdem
főrése az övé. Nincsen másik
hozzá hasonló emberünk és azért
nem mondhatunk le róla, hogy őt
ne lássuk újból a nemzeti paraszt-
párt élén. Ez a férfi Maniu Gyula.
(Óriási taps.)

Maniu Gyula visszavonulása
föltámadás volt az ellen a kor-
mányzási mód ellen, amelyet

kást foglalkoztattam, Jorga ellen-
ben nem tett semmit a munkanél-
küliség enyhítésére és nem tettek
azok sem semmit, akik ma a Bán-
ságban nagyhangon a vezetősze-
retet vindikálják maguknak hiva-
taluknál fogva.

boldogulásában, amelyet nem fog-
nak megakadályozni Jorga és bü-
nös csatlósai. Szememre hányják,
hogy bánsági vagyok és nem azo-
nosítom magamat az egész román
néppel.

Igaz, hogy elsősorban bán-
ságinak érzem magamat, de
minden románt szeretek. A ma-
gyarok nem csinálták azt ezzel
a vidékkel, amit Jorga, aki

Erdély és a Bánságot kolóniák-
nak tekinti, amelyekkel irgal-
matlanul kell bánni. Vannak
itt köztünk régiatiak is olya-
nok, akiket nagyrabcsinálunk,
de ezek nem Jorga kreaturái.

És itt újra rá kell térnem üldöz-
tésemre. Lippai házamban számos
házkutatást tartottak, nem kimél-
ték a hálószobámat sem, belenéz-
tek a zsiros bődönbe is és rámfog-
ták, hogy a királyhoz fordultam
védelemért és hogy a pártot hivat-
tam segítségül. Ebből egy szó sem igaz.
Még ügyvédet sem fogadok, ma-
gam akarom magamat védeni, ha
tisztességes emberek előtt egyálta-
lán szükségem van védelemre. Ma-
gam akarom keresztmet hordani,
mint tette azt Krisztus, akit ár-
tatlannal feszítettek meg és akit
megfizetett poroszok bántalmaz-
tak, mint az most az én esetem.

vényszék Gabriel—Ganea-tanácsa
kedden tárgyalta, amikor is több
tanut hallgattak ki. Itéltre akkor
azonban nem került sor, mert a
védő újabb tanuk kihallgatását
kérte és ezért a törvényszék a tár-
gyalás folytatását tegnapra tüzte
ki. A tegnapi tárgyalásra megidé-
ték Gutu Tódor komiszárust,
Danciu Mihály és Costescu
detektiveket. Gutu Tódor komiszá-
rus — az ügy fontosságára való te-
kintettel — zárt tárgyalást kért,
amit a bíróság el is rendelt, mire
Gabriel tanácselnök a tárgyalási
termet kiürítette. Több mint két
órán keresztül tartó zárt tárgya-
lás után a bíróság délután három
órákor hirdette ki az ítéletet, mely
szerint Werckmann Dórát lázítás
és királysértés miatt hat hónapi,
Muschna János munkást négy hó-
napi és Ürményi Bélát három hó-
napi és tizenhárom napi fogházra
ítélte. Az ítélet ellen a
vádoltak, a védők, valamint az
ügyész is felebbezték.

A férjgyilkos asszony büntetését az ítél- ő tábla megerősítette

A temesvári ítélőtábla néhány
nap előtt foglalkozott Kovács
Andrásné, aradmegyei Nagyrátos
községbeli asszony ügyével, aki
ellen az volt a vád, hogy arzénnel
elpusztította férjét, Kovács András
negyven éves nagyrátosi gazdál-
kodót. Az aradi törvényszék a
bukaresti vegyvizsgáló állomás je-
lentése alapján, mely szerint a
holttest belső részeiben nagyobb
mennyiségű arzént találtak, bü-
nösnek mondta az asszonyt és
ezért tizenöt évi fegyházra ítélte.
Az első táblai tárgyaláson a ta-
nácsban résztvevő táblabírák véle-
ménye megoszlott és ezért a tár-
gyalást tegnap kiegészített ötös
tanács előtt megismételték. A ki-
egészített tanács Marta Sándor
dr. táblai főelnök elnöklete alatt
meghozta ítéletét, amely szerint a
bizonyítékok minden kétséget ki-
záróan az asszony bűnösségét ig-
azolták és ezért a táblai tanács a
törvényszék ítéletét jóváhagyta. A
védő és az elítélt asszony az ítélet
ellen semmisségi paraszt jelentett
be.

Jorga honosított meg ebben
az országban. Maniuban bi-
zunk és neki vissza kell térnie
a politikai életbe.

Erdély és a Bánság adta Maniut
a románságnak és pedig az egész
románságnak. Azért biztos vagyok
benne, hogy nemcsak Erdély és a
Bánság akarja Maniu visszatéré-
sét, hanem az egész ország.

Egyhangú bizalom Maniu Gyulának és Bocu Szevérenek

A gyűlés egyhangulag bi-
zalmat szavazott Bocu Sze-
vérenek, aki azt meleg szavak-
kal köszönte meg.

Az idő előrehaladt voltára való
tekintettel gazdasági és egyéb
napirendi kérdések tárgyalását a
megyei szervezet legközelebbi
gyűlésére halasztotta el.

Határozati javaslatot hoztak,
amelyben kimondják, hogy

Maniu Gyulának a nemzeti
parasztpárt elnöki székébe
való visszatérését az ország
és a nemzet érdekében egy-
hangulag kívánják.

Óhajukat bizalmuk tántoríthatat-

A hosszantartó taps után Agli-
ceriu Rémusz volt szenátor
emelkedett szólásra. A nemzeti
parasztpárt bánsági szervezete —
mondotta — ragaszkodásáról biz-
tosítja Bocu Szevért, akit szerete-
tével vesz körül és akinek törhe-
tlen bizalmát fejezi ki. Kéri,
hogy továbbra is dolgozzon a Bán-
ság boldogulásáért.

lanságának kinyilvánításával
együtt táviratilag hozzák Maniu
tudomására.

A gyűlés azután tudomásul vette
Craciun György drnak a párt-
ból való kilépésének bejelentését.
A pártból a párt elleni magatar-
tásuk miatt egyhangulag kizárták
Candia Aurél drt, Vuia Szal-
vátor drt és Serbescu Pompilt,
a Vestul volt szerkesztőjét.

Végül elhatározták, hogy a párt
vidéki körzeteinek tisztújító gyű-
léseit az egész megyében október
26-án és 27-én tartják meg és ezek
vezetésére a párt megyei központ-
ja egy-egy delegátust küld.

Európából nincsen kivándorlás és ezért, öltött a munkanélküliség olyan ijesztő arányokat

A Newyork Herald értesülése
szerint Laval francia miniszter-
elnök amerikai látogatása során
többek között Hoovernek ja-
vaslatot fog tenni egy világszövets-
ség létesítésére a kivándorlás ren-
dezésére. Arra fog hivatkozni,
hogy azelőtt Európában azért nem
volt ijesztő munkanélküliség, mert
az emberek százezrei kivándorol-
hattak Amerikába, ahol munkát

találtak. Ma ez már lehetetlen,
Európából nincsen kivándorlás és
azért öltött olyan ijesztő arányo-
kat a munkanélküliség. Laval ter-
ve az, hogy a létesítendő vilá-
szövetség irányítsa a kivándor-
lást a francia gyarmatokra, ahol
nemcsak Európából, hanem Ame-
rikából is rengeteg munkanélküli
találhat elhelyezést.

Lázítás és királysértés miatt elítél- tek három, röpiratot terjesztő temesvári kommunistát

Ez év július havában a temes-
vári állambiztonsági rendőrség
hosszas nyomozás után letartóztat-
ta Werckmann Dóra munkás-
nő, Muschna János ifj. munkást
és Ürményi Béla nyomdász-
inast, akiket azzal vádolják, hogy

lázító röpiratokat terjesztettek.
Werckmann Dóránál és Muschna
Jánosnál számos röpiratot találtak
is, amelyek Károly király sze-
mélyét is megátámadták és sérteget-
ték. A vizsgálói fogságban levő
vádoltak ügyét a temesvári tör-

Kétszermosolt Mährisch Ostrau
„Ignaz“ Kovácsné
Mährisch Ostrau Kovácskocsz
Mährisch Ostrau Dió kocsz
érkezett uszályhajóval. Ocsón
kapkátó

Holländer Miksa

széntelepén, Timisoara Jv.
Str. Brătianu (Uri-u) 4 Telefon 11-59.

APPELTAMER, Temesvár
IV., Pröbl-utca 8.

Állandó nagy raktár
minden nagyságu
hordók és kádokban
Gyárberendezések és rak-
tárhordók speciális cőállításá.
Szo'd árak! Elsőrendű kivitel

Barátságtalan lépésnek tekintik az oroszok a japán csapatok tulzott előnyomulását és ezért az orosz-mandzsuriai határon szovjetcsapatokat vontak össze

Japán erősen megvetette már a lábát Mandzsuriában. Tizenegy várost és számos falut szállottak meg a japán csapatok. Valószínű, hogy hamarosan készülnek a közigazgatás átvételére is, mivel már megkezdtek annak ellenőrzését. Az elfogott kínai katonákat lefegyverezték és szélnek bocsátották őket. A mandzsuriai vasutaknak az oroszok felé eső részén nem gyakorolják a felügyeletet a japánok.

Egyáltalán vigyáznak nagyon, nehogy az oroszok érdekeit megsértsék. Eppen azért visszavonták azokat a csapatokat, amelyek Charbin felé haladtak. Japánból a további csapatszállítást egyelőre beszüntették.

A japánok kijelentették, hogy mielőtt helyreáll a rend és a nyugalom, visszaadják Kinának az elvesztett ágyukat, gépfegyvereket, repülőgépeket és különböző hadfelszerelési tárgyakat azzal a kikötéssel, hogy azokat nem használják ellenük.

A japán kormány négy minisztere megbízást kapott, hogy a mandzsuriai kérdésben készítsen memorandumot, amelyben részletesen kifejtsék Japán álláspontját. Ezt a memorandumot eljuttatják Kinához, Oroszországhoz és a Népszövetséghez. A memorandumban leszögezik azt, hogy a mandzsuriai akciót azért indították meg, mert veszélyeztetve látták az ott lakó japán állampolgárok életét és vagyonbiztonságát.

A Matin értesülése szerint Genfben a japán delegátus átnyújtotta a Népszövetségnek kormányja jegyzékét. Ebben Japán határozottan kijelenti és bizonyítani igyekszik, hogy a mandzsuriai hadműveleteket a kínaiak magatartása és a japánokkal szemben büntényekben kifejezésre jutott ellenséges magatartása tette szükségessé.

Mindazonáltal Japán kész, hogy a hadműveleteket megszüntesse és bizonyos helyeket kiürítsen, ha garanciákat kap arra nézve, hogy a japán alattvalók Mandzsuriában teljesen szabadon élhetnek, jogaikat nem csorbitják és sem vagyont, sem életüket nem veszélyeztetik.

Ha azonban Kína ezeket a feltételeket nem hajlandó elfogadni és teljesíteni, akkor nyilvánvalóan csak arra törekszik, hogy a Népszövetség tekintélyét kijátszsa Japán érdekeinek rovására.

Az orosz szovjet megbízottja közölte a mandzsuriai japán főparancsnoksággal, nem elégszik meg azzal, hogy a japánok nem szállottak meg Charbint, hanem barát-

ságtalan lépésnek tekinti azt a tényt is, hogy Csang-Csongot megszállották. Azért a maga részéről védekezésül Oroszország szükségesnek tartja a mandzsuriai vasut és a határmenti zóna megszállását.

Az orosz-mandzsuriai határon nagyszámú orosz csapatot vontak össze. Hír szerint Boroszilov hadügyi népbiztos szemlélt tartott a szovjet csapatok fölött és Charbinba tart.

Tokiói jelentés szerint a japán

hadügyminiszter kijelentette, hogy Japán hadserege a mandzsuriai előnyomulást befejezte. Mindazonáltal egyetlen japán katona sem hagyja el jelenlegi helyét mindaddig, amíg a kínai kormány nem jön létre a megegyezés, amelyben Kína kötelezi magát, hogy a japán alattvalóknak Mandzsuriában szabad letelepedést enged és azok életének és vagyonának sértetlenségét garantálja.

—o—

A font árfolyama az összes tőzsdéken tegnap ismét esett

A román kormány állandóan érintkezik a párisi pénzügyi körökkel és azoktól kapott információk alapján közli, hogy a lei külföldi árfolyama változatlanul szilárd. A lei a font hullámszáma óta Párisban egyetlen ponttal sem esett és szilárd maradt a többi külföldi tőzsdén is. A bukaresti tőzsdén szombat óta most kötötték meg az első tranzakciót angol fontban és pedig 695-ös árfolyamon.

Londoni jelentés szerint Anglia mindent elkövet az infláció megakadályozására. Egyik ismert angol nemzetgazdász kijelentette, hogy Anglia becsületbeli köte-

ségének ismeri el az infláció elkerülését. Sok állam bankjegyeinek fedezetét angol bankoknál helyezte el és ha Angliában most beállna az infláció, ezek az államok is nagy bajba jutnának. Tegnap a londoni tőzsde záratkor az angol font újabb esést mutatott. Az előző napi 3.80 pontról 3.49-re esett. Ez maga után vonta az összes értékek zuhanását. Párisban a font 87 frankra esett le. A font árfolyama tegnap Berlinben, Bécsben és Budapesten is jelentősen esett. Angol lapok azt írják, hogy Angliában valutareformon dolgozik, amelyet néhány nap múlva már életbe is akar léptetni.

A szép Micit éjnek idején borzalmas kegyetlenséggel meggyilkolták

A józsefvárosi Eötvös-utca 23. számú ház egyik lakásán tegnap délelőtt borzalmas gyilkosságot fedeztek fel, amelynek Szűcs Mária harmincegy éves, moravica származású prostituált leány esett áldozatul. A feltűnően szép leány, akit társnői a szép Mici néven ismerték, csak néhány hét előtt költözött a házba, ahol egyszobás, konyhás lakást bérelt. Az udvari lakásban eleinte hugával együtt lakott, de a fiatalabb testvér utóbb elköltözött és a szép Mici azóta egyedül birta a lakást. Az éjszaka jórészt az utcán töltötte és ezért délelőtt rendszerint aludt.

Tegnap délelőtt az egyik szomszédasszonynak feltűnt, hogy a leány még nem kelt fel. Azt hitte, hogy talán rosszul érzi magát, azért benyitott a konyhába, melynek ajtaja különben sohasem volt bezárva és a szobába lépett, ahol rémes látvány fogadta. A szerencsétlen leány az asztal és az ágy között hatalmas vértócsában a

földön feküdt. Ruhái a széken heverték, rajta csak ing, egy harisnya és egy cipő volt, míg körülötte mindenütt vér és csomokint kitépett haj borította a padlót. Az asszony kétségbeesett kiáltására összesereglettek a szomszédok, de a leányon nem lehetett segíteni, már halott volt. Jelentést tettek a józsefvárosi rendőrségnek, ahonnan Pintea Vazul hatósági orvosi kíséretében Róde Sándor rendőrkapitány, Cötz Jonel komiszárus és néhány rendőr a helyszínére siettek.

A vizsgálat megdöbbentő eredménnyel végződött. Megállapították, hogy a leány fején súlyos tárgytól eredő tizennégy sérülés éktelenkedik, amelyek legtöbbje halálos volt. Az eddig ismeretlen gyilkos állatias kegyetlenséggel tizennégy csapást mért hátával, vagy hatalmas késsel, esetleg katonai oldalfegyverrel a leány fejére, aki már az első ütésre eszméletlenül rogyott össze. A kegyetlen

gyilkosság elkövetési módja kéjgyilkosságra vall. A rendőrség feltevését megerősíteni látszik az a körülmény is, hogy a leány értéktárgyait, valamint kétezer-négy száz lei készpénzét hiánytalanul megtalálták.

A leány lakásának közvetlen szomszédságában Kieburger Gáspár lakik családjával, akik annak ellenére, hogy hálószobájukat a gyilkosság színhelyétől mindössze vékony fal választja el, az éjszaka folyamán semmiféle gyanus zajt nem hallottak. Hasonlóképpen vallottak a többi szomszédok is, mindössze a véres büntény felfedezője, özvegy Lissi Józsefné emlékezett halk hörgésre, amely a leány szobája felől jött. Az első nyomot a házban lakó egyik fiatalember adta, aki jelenleg katonai szolgálatot teljesít és már hajnali fél négy órakor kelt fel, amikor úgy rémlett neki, mintha sietős lépteket hallott volna. Néhány perccel később valaki a kaput felzárta és eltávozott. Lehetséges, hogy a távozó tényleg a gyilkos volt, aki a leány férfitárogatói közül került ki és a mitsem sejtő leányt megrohanta és megölte.

Tolvaj orvos lett a romániai katonaszökevényből

Budapesten elfogták Kögler Bernátot, aki előszeretettel orvosnak adta ki magát és a legjobb társaságokban fordult meg. Egymás után érkeztek ellene az utóbbi időben a feljelentések, hogy ismerősei terhére kisebb-nagyobb lopásokat követett el. A rendőrségen bevallotta, hogy nem orvos, hanem csak bitorolja az orvosi címet. Román katonaszökevény. Egy ideig szolgált a román hadseregben és kórházba volt beosztva. Ott látott és hallott egyet-mást és ezt elegendőnek tartotta arra, hogy magát orvosnak adja ki. Bevallotta, hogy semmi keresete nem volt és azért kénytelen volt magát lopásokból fentartani. Kögler bíróság elé állították és büntetésének kitöltése után áttoloncolják a határon.

Temesvár költségvetése. Disela

Pál városi pénzügyi tanácsnok több napig bukaresti tartózkodás után visszaérkezett Temesvárra. A belügyminiszteriumban bemutatta a módosított költségvetést és megkapta arra a jóváhagyást. Ezenkívül információkat szerzett be a jövő évi költségvetésnek az előirt takarékosági szempontok tetartása mellett való összeállítására ügyében.

Felhívás

Átvettem a józsefvárosi Str. Brațianu 1. sz. a. Takács-féle borbélyüzletet. Akinek ezen cégtől esetleg követelésük van, sziveskedjenek azt nyolc napon belül nálam bejelenteni mert későbbi reklamációk nem vétettek figyelembe.

Temesvár, 1931. szept. 24.

Gassenfeit, fodrász.
Temesvár-Józsefváros
Str. Brațianu 1. sz.

Nagy őszi divatvásár

Kérje divatlapunkat.

Kabát és ruhaszövetek,
Flanellek és bársonyok
nagy választékban a

Lowrie
divatruházban, a józsefvárosi
kath. templommal szemben

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadótulak
BELYÁSOS, SZENTGYÖRGY,
TÉR 4. SZÁM.

Telefoni:
2-52, este 9 után 10 és 2-42.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Havonta 80, negyedévre 310, fél-
évre 450, évre 900 lek. — Kü-
lföldre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évre 1200 lek.
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bányai Nyomda R.É.
nyomása.

Müller Kálmán királlysértési ügye a bíróság előtt

A temesvári ítélőtábla tegnapi ülése a fogságban levő Müller Kálmán és Töpfer Péter kommunista vezetők ügyében a főtárgyalást. Müller Kálmán ellen ugyanis, aki a két év előtti események miatt a karánsebesi fogház lakója, valamint Töpfer Péter ellen is az volt a vád, hogy a városi nagytanács alakuló közgyűlésén magatartásukkal királlysértést követtek el és a társadalmi rend ellen lázították. A temesvári törvényszék büntetésnek találta a két kommunista vezetőt és ezért Müller Kálmánt két hónapi, míg Töpfer Pétert hat hónapi fogházzal sújtotta. Felelősség folytán az ügy a temesvári főtábla elé került, amely azonban a tegnapi tárgyalást a védő meg nem jelenése miatt bizonytalan időre elhalasztotta. Müller Kálmán az 1929. évi munkásotthonbeli események miatt most fölötti két évi börtönbüntetését, amely az év végén letelik.

— Manoilescu bankormányzó hazatérése. Manoilescu Mihály, a Banca Nationala kormányzója, aki jelenleg Olaszországban tartózkodik, október 10-én tér vissza az országra.

— Az Elgiba igazgatójának látogatása a városházán. Soroiovici Gusztáv, az Elgiba villamosági társaság igazgatója, meglátogatta a városházán Grofsoresan Kornél dr. főpolgármestert, akivel hosszabb időn át tárgyalt.

— A katonai nyugdíjasok egyesületének temesvári fiókja felhívja a román hadseregben szolgált tisztek és tiszthelyettesek figyelmét arra, hogy a bekövetkező nyugdíjemeléshez semminemű új iratokat nem kell bejelenteni, mert a nyugdíjközpont az összes eredeti iratokkal rendelkezik és ebből kifolyólag a központi nyugdíjpenztár automatikusan átutalja minden egyes esetben a fizetési meghagyásokat az illető pénzügyigazgatóságához.

A siralomházban utolsó éjszaka lediktálta összes gyilkosságainak lefolyását és azután nyugodtan lépett a bitófa alá

A dalmáciai Szebenikó környékét éveken keresztül rettegésben tartotta egy Médics Tódor nevű bandita. Rendszerint csendőrházban járt, a falvakba be-belátogott, ahol lopott, rabolt és a gyilkosságoktól sem riadt vissza. Tíz gyilkosság, számtalan rablás és betörés volt már a rovásán, amikor végre sikerült elfogni. A csendőrök megtudták, hogy ki a szeretője és parasztruhában heteken át a ház körül ólálkodtak, amíg egy éjszaka látták oda besurranni. Nemsokára felhuzott revolverekkel behatoltak a házba és Médics Tódort elfogták. A szebenikói törvényszék halálra ítélte és a felsőbb fórum is jóváhagyta a halálos ítéletet. Médics Tódor a siralomházba került, azonban amikor reggel a bitófa alá akarták vezet-

ni, nem volt sehol. Éjszaka pusztán kézzel kifeszítette a siralomház rácsát és, megszökött. Egyenesen kedveséhez ment, akit megölt, mert azt hitte, a leány volt az árulója. Nehány hét múlva újból elfogták és ezért az újabb gyilkosságért is halálra ítélték. Most már állandóan vasraverse őrizték. Újból a siralomházba került és akkor azt kérte, küldjenek hozzá valakit, akinek emlékeit lediktálhatja. Nemsokára a törvényszék egy gépirója jelent meg és Médics Tódor írógépbe diktálta le élettörténetét összes gyilkosságainak és egyéb büneinek részletes esemélysével. Reggel félhatra készült el a diktálással. Eppen akkor lépett be a cellába Haradt hóhér, hogy az elítéltet átvegye. Tíz perc múlva Médics Tódor halott volt.

— A becsületesség mártírja. Péterváradon megrendítő öngyilkosság történt. Becker Vilmos negyvenöt éves tekintélyes bádgosmester háza padlásán felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. Becker, aki vagy ötven éves volt, arról volt ismert, hogy az általa vállalt munkákat mindig a megadott időre pontosan elvégezte. Augusztus elején egy nagy bérház bádgosmunkálatait vállalta el azzal, hogy a munkát szeptember 20-ig befejezi. Rajta kívül álló okokból azonban ez nem volt lehetséges és ezt Becker Vilmos — mint becsületességben írja — annyira szívére vette, hogy nem bírta el a hírnévnek megcsorbulását és a halálba megy.

— Az első üvegből készült újság. Megirtuk, hogy a város a régi újság-bódék helyett csak üvegből és vasból készült egységes típusú újságkioszkok felállítását engedélyezte. Az első ilyen kioszk a Lloyd-palota előtt épült és annak bérletét évi háromezeröttszáz leírta a város Szilágyi Sándor hadirokkantnak adta ki tíz évre. Az építési költségeket a bérlet köteles viselni.

— Temesi földbirtokos halála. Feger Oszkár, ismert merczyfalvai és temeszsádányi földbirtokos, hatvanhat éves korában Merczyfalván elhunyt. A Feger-családnak a háború előtt nagykiterjedésű földbirtoka volt Merczyfalván és a hatalmas birtok Feger Oszkár vezetése alatt mintagazdaság lett. A háború után Feger birtokát is kisajátították és az egykor dúsgazdag család súlyos veszteségeket szenvedett. Az elhunyt földbirtokost Merczyfalván ravatalozták fel és a beszentelés után szombaton, a Temesvár-józsefvárosi temető kápolnájába szállították. A temetés vasárnap délután négy órakor megy végbe. Halálát fia, Oszkár és Bécsben élő két testvére gyászolja.

— A választójog reformja. Bukarestből jelentik, hogy a kormány a választójog reformján már komolyan dolgozik. Ezt a munkálatot sürgősnek jelentették ki, mert a választójogi javaslatot legkésőbb januárban a parlament elé akarják terjeszteni. A választójogot ugyanakkor megreformálni, hogy a pártok között a mandátumok egyenlően oszoljanak meg, hogy azáltal a koncentrációs kormány nemcsak lehetővé, hanem egyenesen kívánatosá váljék.

— Autótakszi nekiment a tehervonatnak. A báziai vágány belvárosi átjárójánál az elmúlt éjjel a 290 Tms. jelzésű taksziautó, amelyet Formittag Róbert soffi vezetett, áttört a leeresztett sorompót és az éppen áthaladó tehervonatnak rohant. Az autó az egyik teherkocsi sarkának vágódott neki, amely a gépkocsit az uttestre dobta vissza és ezzel megmentette a soffi és utasa életét. A soffi a szerencsétlenséget követő zavart felhasználva, elűnt. A rendőrség megállapította, hogy Formittag ittas állapotban vezetett a gépet és ezért nem látta a leeresztett és kivilágított sorompót. Még éjszaka folyamán a rendőrségre hozták a soffit, aki a baleset után hazasiött. Értésítették Meurle Károly gyárvárosi, Táviráda-utcai lakost, az autó tulajdonosát, aki az erősen megsérült autót garázsba vontatta.

— Leszállítják a fizetéseket Jugoszláviában is. Belgrádi jelentés szerint a jugoszláv kormány is rálépett a takarékoskodás útjára, amely a fizetések redukciónál jár. Az új költségvetést már úgy állították össze, hogy abban az állami tisztviselők, a katonatisztek és más közalkalmazottak fizetéseit hat százalékkal leszállították. A fizetésredukcióról szóló rendelet ma jelent meg a hivatalos lapban.

— Az Arany János Társaság vasárnapi évadnyitó előadása. A temesvári irodalmi és művészeti élet jelentős eseménye lesz az Arany János Társaság évadnyitó nyilvános ülése, amelyet vasárnap, szeptember 27-én délután öt órakor tartanak a Magyar Házban. Az ülést Szabolcska László dr. ügyvezető elnök nyitja meg. Puhala Sándor dr. tanár mint vendég szerepel és Tóth Árpád költészetéről olvas fel. Ozorai Lajos tanár Kazinczy Ferencről tart előadást. Thlyárik Béla dr. egyik legújabb novelláját olvassa fel, amelynek címe Az utolsó hangverseny. Ormos Iván legújabb verseiből olvas fel. Szombati-Szabó István, a lugosi költőpap szintén versekkel mutatkozik be. A műsor zenei részében szerepel kolozsvári győzelme óta első ízben a Lyra dalegyet magyar tagozata, amely a kolozsvári dalosversenyen első díjat nyert. A kitűnő dalegyet Pogatschnigg Guidó Mi szép a dal című művét és gróf Zichy Szerenádját adja elő. Erdélyi Izolda, a fiatal temesvári zongoraművész és Leyritzné Nagy Aranka, a kitűnő énekesnő egészítik ki a műsort. Belépődíjat a társaság nem szed.

Autók, áruk, butorok és egyéb tárgyak beraktározását
Elvállalom nagy, száraz raktárhelyiségekben és azokra esetleg ELŐLEGÉST is nyújtok. Bővebbet:
SZAMEK ADOLF
Temesvár IV., Strada I. C. Bratianu (Ur-u) 8. sz. Telefon: 703.

Rádiótulajdonosok
figyelmébe Ha szakszerű átépítést, modernizálást, új lámpákat, friss bateriákat, acumulátor töltést akar, forduljon bizalommal
„KONTAKT”
céghez, I., Strada Telbisz (Börze) 4.

Kézpénzért olcsón vehet férfi- és fú ruhákat FUCHS SÁNDOR ruháüzletében csak Józsefváros, Skudier-tér 5. sz. a.
Átmeneti férfi felöltő 900 lejtel Sport férfiöltöny 900—1500-ig Fú télikabátok 400—900-ig Szövet pantalon 180—400-ig
A Kereskedők Részletszindikátusának tagja.
Vidékieknek 5% engedmény.

A vivás
a legegészségesebb téli sport
Egyéni és csoportos tanítás gyermekek és felnőttek részére
Pellegrini
mesternél.
Beiratkozás naponta d. u.
4—8 óráig Lenautér 2.

Zsombolyán

ugyanakkor jelenik meg a Déli Hírlap, mint

Temesvároft

NEM MOND LE AZ OSZTRAK KORMÁNY. Az aisénsztriai földművelésügyi minisztérium közgyűlésén megjelent Buresch kancellár és kijelentette, hogy a kormány nem mond le és nem vonja ki magát ezzel a felelősséggel. A kormány azért akar élni maradni, hogy a gazdasági válság nagy munkáját, amelyre kötelezett, véghez is vigye. Nagy követelést támaszt most az a párt, amely bármilyen célból is kormányválságot idézne elő. A gyűlés viharos tétellel fogadta Buresch kijelentéseit. A társasági javaslatot hozott, amelynek a földművelésügyi tárca felelős a kormányhoz.

Elhunyt aradi újságíró. Romániai magyar újságíró-társaság gyászja van. Lits Antal, újságíró, szerkesztő, aki harmincöt éven át volt a toll becsületes, lelkes harcos, hosszas szenvedés után meghalt. Antal újságírói pályáját Debrecenben kezdte, majd Aradra került és ott az Aradi Hirlapnál, utóbb pedig a Függetlenség című lapnál felelős szerkesztői munkásságot. A háború alatt a Függetlenség felelős szerkesztője volt. Mindenki szerette a jóvialis, kedves, daltól megjelentű férfit. A politikai életben szintén szerepet játszott és komoly irodalmi sikereket aratott. A háború után éveken át a Képes című hetilapot szerkesztette, majd könyv alakjában feldolgozta az emlékeit. Az ötvenhat éves férfit egykorban ölte meg. Temetése ma délután délután félhárom órakor lesz és az aradi kisebbségi újságírók ma reggel halottjának tekintik az aradi temetőt.

Elmosta az eső a vásárt. Boksányon tegnap kellett az országos vásárok lefolytania, azonban az eső teljesen megakasztotta. Valóságos felhőszakadás volt az eső, hogy a vásárosok nem tudták a vásárt föllállítani és áruiat kicsomagolni. A vásárt ennek következtében két hét múlva fogják megtartani.

Bankhelyiségből városi adóhivatal. Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár, amely eddig a városházának Hradist utcai részén volt elhelyezve, november elsején a Lloyd-sorra költözik. A megüresedő helyiségben a városi adóhivatalt helyezik el.

Súlyos baleset. A Resica-mű egyik üzemében súlyos szerelési baleset történt. A nagy olvasztóban eddig még ismeretlen okból előfordult a karbidkéslet és a közelben foglalatok Kestner brence gyári munkás súlyosan megsérült. A baleset ügyében megindították a vizsgálatot.

Pokolgép — kézműves automatá. A budapesti rendőrségen tegnap bejelentették, hogy az egyik Andrásy-típusú pokolgépbe egy munkás vasládát tett, amelyből villanydrótok lógnak ki, amiből arra lehet következtetni, hogy a munkás a palotában pokolgépet helyeztet el. A vasládát meg is átvizsgálták és azt nagy óvatossággal a kárpitnyársra szállították, ahol szakértőkkel megvizsgáltatták. A szakértők vizsgálva nyitották föl a vasládát és akkor kiderült, hogy az nem pokolgép, hanem automatikus kézműves felszerelés.

Kávéházról-kávéházra csavargott és énekelgette apró szellemességeit, ötletes dalait a bohém párisi piktor, akinek népszerűsége teremtette meg a kabarét

A háború utáni évek lassan elhervasztották a kabaré nevét. A közbeszéd szótárából esendően kivonult, mert művelői eltozódtak a színpad felé, nevüket változtatták, irányukat másfelé terelték és népszerűségük formája is megváltozott. Budapest színházi élete most mintha megérezte volna ennek a változásnak hátrányát, mert egyre-másra támadnak új kabarék, nevükben is viselve ezt a műfaj megjelölést. N a g y Lúdre visszavonulásával a kabaré utolsó mohikánja lépett le a nemes értelemben vett brettli porondjáról és most nélküle tér vissza a kabaré-tréfák és dalok népszerűségének derűje. Tabarin podiumművészetének iskolája.

A tizenharmadik század vándor-dalosa utmentű csapásokban azáltal tettején énekeltek magukköltötte melódiákra csipős szatirákat, vagy könnyfakasztó kis románcokat és lassan megalapozták a helyhez kötött kocsma-költészet színpadát, a brettlit. Mikor még a legzseniálisabb brettliköltő, Béranger, dalai hangzottak Franciaországban, akkor semmi varieté-jellege nem volt ennek a mosdatlan, fésületlen csavargó-dalnokok korának. Odavetett garasokért elfújták, rekedten, fáradt torokkal dalaikat, aztán borral öblögetve hangszállaikat, húzódtak tovább.

Tabarin volt a legelső, legismertebb brettlikomédiás. Párisban a Pont Neuf-ön árulta pomádáját és kenőcsét. Közben pedig rögtönzött podiumon énekelte, táncolt, drámai jeleneteket játszott. A köréje csődült tömeg jövedelmező érdeklődése mellett tizenkét év után elég pénzeszkével vonult vissza. Neve a modern kabarék világában örökké megmarad.

Bérbeadott városi földek. A város pályázatát hirdetett harminckilenc földnek a bérbeadására. A bérbekeztetési ajánlatok alapján a földeket a következőképpen adták bérbe: tizenkét holdat nyolcezer leierért holdankint, nyolce holdat tízezer leierért holdankint, tizenegy holdat hétszázötven leierért egyenkint és öt holdat hétszáz leierért holdankint. A bérlők bolgár kertészek.

Esperantó tanfolyam munkások részére. A temesvári munkások esperantó tanfolyamot rendeznek és erre a célra a várostól megfelelő helyiségrek az átengedését kérték. A város Gredinarin Emil kulturfőnöknek javaslatára hozzájárult, hogy a tanfolyamot heti két esti órában a felsőkereskedelmi iskola épületében elhelyezett román polgári iskola egyik tanteremben tarthassák meg.

Nyomában énekes korcsmák támadtak. Elelmes vendéglősök egy-egy vándorló nótás-legényt maguknál fogtak és az négy hordóra lerakott deszkán produkálta művészetét hónapokig. Páris züllött bohémvilága éjjelenként végig csatangolta ezeket a hangos csapszékkeket, míg azután megszületett köztük a modern irodalmi brettli. A romantikus bohémvilág típusai közt még a Murger alakjai éltek. Diákok, akik sohasem tanultak, festők, akik soha egyetlen képet el nem adtak még és írók, kiknek művei legyőzhetetlen ellenszenvvel viseltettek mindennemű nyomdafesték iránt, — de álarcos mulatóságok, vidám, lármás utcai felvonulások mindennaposak voltak náluk.

Ebben a tarka körben sok tehetség, sok szellem akadt, még ha nem is léphetett ki az ismeretlenség homályából. Baudelaire, Mallarmé, Verlaine támadtak e cigány-népből és Franciaország nagynevű írói és művészei közül nagyon sokan évekig éltek a legzüllöttebb bohéméletet. Ennek a bohémiségnek legszembeszökőbb jelensége a szoros társasélet, műtermek, kávéházak, csapszékkeik állandóan együtt tartják őket és a modellek, virágcsináló leányok, poétikus vadházaságok megteremtik a zárkózott bohémvilág külön szokásait, erkölceit, kiesel tragédiáit.

A Quartier Latin népe a nyolcvanas években áthúzódott a Montmartre vidám magasába és akkor ebből az érdekes milióból kilépett, támadt a kabaré. Salis Rudolf, egy bohém piktor, a műtermében magasaztatta dalaival szórakoztatta cimboráit, majd pedig kávéházról-kávéházra csavargva énekelgette mind népszerűbbé váló

kis szellemességeit, míg egyszer merész ötlegességgel megnyitotta a Chat noir nevű kabarét. Pompás érzékkel maga köré gyűjtötte a tehetséges poétákat, énekeseket és festőket, aztán megkezdődött az állandó munka. Kis drámákat, komédiákat, bohém tárgyú életképeket adtak. Salis bekonferálta a szereplőket és kesernyős humorral, ironikus modorban hozta közelebb költőnekes elbádoit a publikumhoz.

Utánzóit bőven akadtak később és a Montmartre benépesült művészkabarékkal, kabaréművészekkel, kabarékávéházakkal. Hírük világszerte terjedt. Minden nemzet befogadta és meghonosította, majd pedig tovább fejlesztette. Ivette Gilbert nyomán Európaszerte tünnek fel nagyszerű kabaréművésznők, akik szellemesen pikáns dalokkal lettek népszerűek. A Montmartre kabaréi azonban lassan visszafejlődtek. Kivánsi külföldieknek — akik a régi bohémvilág romantikáját vélik feltalálni ezekben a Pokol, Dancing de la Couple, Menyország, Halálkabaré, Tavern du cadet de Gascogne, Boit a Fursy nevű kisigényű kabarékban — néhány szanzont, revüt és hasonló jelentéktelenségeket nyujtanak borsós árak mellett.

A Quartier Latin és a Montmartre poézise ugyan elszállott a vérzivataros idők ködében, a romantika haldoklik, de a modern kabaré szellemessége és költészete a ma gondelfűtötte gyermekének mégis szívdertítő, bufelejtő, kedves vigasza és így az ideai színházi évadban való nagyobb térfoglalása talán derűs és hasznos szívárványt jelent a kulisszavilág égboltozatán.

(Budapest) Baróthy József.

Körgő gyomrral nehéz a rendre vigyázni. Néhány nap előtt híre járt, hogy a rendőrség végre megkapja a fizetését. A hír nagy örömet okozott, mert a rendőrség emberei július 26-án kaptak utólagra pénzt. Ennek éppen ma van két hónapja. A hír azonban korainak bizonyult és a rendőrség fizetését sem akkor, sem azóta nem fizették ki. A rendőrségi alkalmazottak ma éppen olyan helyzetben élnek, mint a nyugdíjasok: nem tudják fizetni a lakást, a hentes, a péket, a fűszeret. A hitelezés is a végpontig jutott már és a rendőrségi emberek kezdve a magasabbrangú tisztviselőtől a legutolsó irodaszolgáig, kétségbeejtő helyzetben vannak.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót. (Conducatorul prin Timisoara)

Mielőtt divatáruban valami vásárlást eszközöl, tekintse meg

a Népáruház

őszli újdonságait, mert árakban és minőségben mindenkiel szemben a legjobbat nyujtja. Kérem győződjék meg róla.

Elárulástóhely Corvin-Mátyás-u. 4.

Mozi

Mozi mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: A király parancsol. (Beszélő film.)

Erzsébetvárosi Doina mozi: A király parancsol. (Beszélő film.)

Forum mozi: Soha többé szerelem. (Beszélő film.)

Gyárvárosi Apolló mozi: Megjötték a rokonok. (Beszélő film.)

Mehalai mozi: A becsületes gyilkos.

INGYEN

kapja a Déli Hirlapot elsejéig, ha már most előfizet

Uj szenzációs bűnügyi regényünk eddig megjelent folytatásávalva

— **Házasság.** Kínál Béla józei városi kereskedő, holnap, vasárnap este hét órákor oltárhoz vezeti Skoday Irmát, Skoday Benő belvárosi divatkereskedő bájos leányát. Az egyházi esküvő az erzsébetvárosi katolikus templomban lesz. A fiatal párt és az örömszülőket számosan keresik fel szerencsekívánatokkal.

— **Autó és bicikli karambolja.** Tegnap délelőtt a Lloyd-soron kisebb forgalmi baleset történt. Az 1594 Tms. jelzésű autó, melyet Pap Ferenc sofőr vezetett, nekijáratott Popa János temesvári fiatalembernek, aki kerékpáron a Belváros felé haladt. A baleset következtében a kerékpár megrongálódott.

— **Sulyos gyász érte Meczner Lajos** ismert festőművészt és feleségét, Mecznerné Köhler Alizt, akiknek tizenegy esztendő Judit leánykájára agyhártyagyulladásban meghalt. A férjén elhunyt gyermek temetése ma délután öt órákor lesz a gyárvárosi temető halottasházából a református egyház szertartása szerint.

* **Testedzés** hölgyeknek és gyermekeknek a Szerb-utcai reáliskola (német liceum) tornatermében. Szabadgyakorlatok, svéd- és német torna, futási, ugrási, légzési- és társasgyakorlatok, játékok. Külön öltöző, villanyos világítás, vízvezeték, fűtés, villamos szellőztető. Órák kedden és pénteken 6-7 és 7-8. Tandij: havi 200 lei. Félévre előre fizetőknek 150 lei, egész évre előre fizetőknek csak 100 lei havonta. Jelentkezés naponta 10-12 és 5-7 Bézei tanárnál, német liceum, földszint.

Takács József uriszabó Budapest IV., Városház-u. 16.

Román szőlő és dió kivitele. Romániából az utóbbi két hétben nagymennyiségű szőlőt eksportáltak Lengyelországba. Naponta több vagon csemegeszőlő hagyja el az országot. Németország részéről nagy a kereslet a romániai dió iránt, amelyből nagy mennyiségeket vásároltak össze.

Új adót találtak ki. Budapestről jelentik, hogy Varga Imre pénzügyi államtitkár bejelentette, hogy a kormány a szikvizre és az ásványvizre adót fog kivetni. Ez az adó literenként hatnyolc fillér lesz. Tekintettel arra, hogy Magyarországon évente körülbelül hetven millió liter szódavizet és ásványvizet fogyasztanak, a kormány ebből az új adóból több millió pengő jövedelemre számít.

Csehszlovákia a beviteli áru ellen. Csehszlovákiaiba importárut csak úgy lehet behozni, ha a cseh kereskedelmi kormány erre előzetes engedélyt ad. Csehország most olyan rendelkezést adott ki, amellyel korlátozza, sőt sok beviteli árua vonatkozólag teljesen beszünteti ezeknek az engedélyeknek a kiadását. Ez a rendelkezés kinosan érinti a Bánság kereskedőit is és azért a temesvári tőzsde a rendelkezés visszavonása érdekében diplomáciai közbelépést sürget.

— **Rendőri hír.** Lehoczky István belvárosi, Deák-utca 3. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes az elmúlt éjszaka behatolt a lakásába, ahonnan különböző értékű tárgyakat vitt el, mintegy 4500 lei értékben. A rendőrség a tolvajt keresi.

A temesvári gyufagyárban be akarják szüntetni az üzemet a rosszul sikerült gyufamonopolium deficitjének csökkentésére

Kreuger Ivor, a svéd gyufakirály, az egyszerű alaposan elszámította magát. Amikor a román gyufamonopoliumot bérbevette, akkor kötelezte magát, hogy a stabilizációs kölcsönből harminc millió dollárért kötvényeket vesz át. Azonkívül kötelezte magát, hogy a gyufamonopoliumért évi husz millió lei bért fizet, a tiszta nyereségből pedig a felét Románának adja. Ha ez az ötven százalékos nyereségjutalék nem érné el a három millió dollárt, úgy köteles azt Kreuger ennyire kiegészíteni. Kreugerének a szerződés megkötése után az volt az első dolga, hogy emelték a gyufa árát és az ma már három lei. Ennek azonban az volt a következménye, hogy a gyufafogyasztás erősen hanyatlott

és Kreugerék nemcsak jövedelmet nem huztak, de erősen ráfizettek az üzletre. A szerződés fenntartása óta félmilliárd leit fizettek rá az üzletre. Kreuger Ivor most mindenképpen szabadulni szeretne a romániai gyufamonopolium bérletétől. Megbizottját Bukarestbe küldte, aki ott a szerződés megszüntetéséről tárgyal. Érthető, hogy a kormány ebbe nem akar belemenni. Kreugerék azonban tovább folytatják a tárgyalást. Addig is azonban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a temesvári és kolozsvári gyufagyárakban az üzemet beszüntetik. Egy esomó munkást tehát kenyértelessé akarnak tenni, hogy rosszul sikerült üzletük deficitje kevesebb legyen.

— **Megkerült a románai eltűnt kárpitos.** Néhány nap előtt beszámoltunk Eminet János románai kárpitos eltűnéséről, aki feleségének írt levelében öngyilkossággal fenyegetőzött. Tegnap ismét megjelent a rendőrségen Eminet Jánosné és örömmel közölte, hogy férje a legjobb egészségben megkerült. Eminet eltűnése után Aradon és Radnán keresett munkát, de mivel nem sikerült találni, visszatért családjához.

* **ISKOLAKÖNYVEK BEKÖTÉSE** kizárólag előfizetőink és állandó olvasóink gyermekei részére féláron — könyvenként kemény kötésben husz leiert a Déli Hírlapnál.

— **Áruló munkára vállalkozott.** A berlini Der Tag érdekes leleplezést közöl Persián Ádámról, a jelenleg Párisban élő magyar újságíróról. A lap megírja, hogy Persián a csehek szolgálatában áll és az a feladata, hogy a francia sajtóban Magyarországot elleni uszításokat helyezzen el. Legutóbb a Paris Midi és a Populaire hasábjain helyezte el olyan cikkeket, amelyekben azt írja, hogy Magyarország titkos fegyverkezést folytat. Csehországnak ezekkel a manóvarekkel, amelyekre Persián Ádámot fogadta föl, az a célja, hogy a pengő árfolyamát lerontsa.

* **Freund Márk dr.** külföldi utjáról hazaérkezett és orvosi rendeléseit Gyárváros, Fő-utca 28. szám alatt ismét megkezdte.

UDJÁRÁS. Az európai meteorológiai intézetek jelentése szerint a hideg, esős idő néhány nap múlva véget ér és napsugaras, szép őszi időt kapunk, amelyet azután enyhe, esős tél vált föl. Remélhetőleg a jóslat beteljesedik és az időjárás valóban megenyhül. A mostanihoz hasonló hideg, nyirkos szeptemberre alig emlékezünk.

* **Ingyen olvashat** október 1-ig, ha még ma telép a Löbl kölcsönkönyvtárba.

— **A napidíjas nyugdíjasok elbocsátandók.** A pénzügyminiszterium felszólította az összes miniszteriumokat és ezek által az ország valamennyi közhivatalait, hogy azokat a nyugdíjasokat, akik mint napidíjasok teljesítenek tovább szolgálatot, legkésőbb január elsejéig bocsássák el. A pénzügyminiszter így akarja megakadályozni, hogy egyesek kettős járandóságokat huzzanak az államtól.

— **Kettős szerelmi öngyilkosság.** Nagyvárad lakosságát megdöbbentette egy kettős szerelmi öngyilkosság. Lakatos Margit és Robicssek Andor megszerették egymást, de nem kelhettek egybe, mert a fiu zsidó családja ellenzte a katolikus leánnyal való frigykötést. A halálra-szánt szerelmes pár egy szállodába ment, ahol a fiatalember előbb agyonlőtte a leányt, azután öngyilkosságot követett el. Bucsulevelet hagytak hátra, amelyben megírják, hogy azért halnak meg, mert a köztük levő valószínűség miatt nem engedték meg nekik, hogy egymáséi legyenek.

Rádió

Szombat. (Szeptember 26.) Bukarest. 12 óra: Gramofonezene. 12 óra 50: C. zene. 6 óra 10: Zenekari hangverseny. 7 óra 20: Gramofonezene. 8 óra: Lel. A vig özvegy című operettjének adása. Budapest. 9 óra 15: Zenekari hangverseny Beer Olga (ének), Szek. Magda (hegedű) és Meggyesi Ilon (zongora) közreműködésével. 9 óra 45: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangszó. Egyetemi templomból. 12 óra 5: Snoff Sergej orosz balalajka zenekari hangverseny. Zongorán K. Sasa Gorodinszky. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Arfolyamhírek. 4 óra: C. rős Zoltán novellái. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: A Magyar Cserkészszövetség műsoros délutánja. 6 óra: Szóralatoló zene. 7 óra 15: Mit üzen a rád. 7 óra 45: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangverseny. 8 óra: Az első honvéd-gyalogezred zenekari hangverseny. 9 óra 45: Kallonka zongorahangverseny. Ut. hírek, majd a Weidinger-szalónz. kar játéka. Bécs. 3 óra 50: Hans N. nevet és dalol. 9 óra 10: Gurd. André párisi operaénekes áriaes. 10 óra 10: Zenekari hangverseny. I. gráf. 11 óra 35: Gramofonezene. 12 35: Déli hangverseny. 4 óra: Gramofonezene. 5 óra: Népdalok. 8 óra: C. raeladás, utána tánczene. Lang. berg. 8 óra: Vidám-est. 10 óra 40: rek, majd esti zene. 11 óra 30: J. zenekar hangverseny. Milánó. 7 15: Tarka hangverseny. 7 óra 45: Gramofonezene. 8 óra 45: Vigjáték. adása. Prága. 6 óra 30: Dalok git. kísérettel. 7 óra 35: Duda-trió hangverseny. 8 óra 5: Hangverseny. Ró. 8 óra 10: Gramofonezene. 9 óra: Opé előadás. Strassburg. 7 óra: Könn. zene. 7 óra 45: Gramofonezene. 8 30: Hangverseny. 11 óra: Tánce. Varsó. 6 óra: Szoprán-tenor és he. dűszólok. 7 óra 25: Gramofonezene. 8 15: Könnyű zene. 10 óra 30: Cl. pin-művek zongorán. 11 óra: Könn. és tánczene.

Vasárnap. (Szeptember 27.) Bukarest. 12 óra: Zenekari hangverseny. 6 óra: Gramofonezene. 1 óra 50: Gramofonezene. 6 óra: Román és könn. zene. 7 óra 10: Szórakoztató zene. 8 óra 20: Gramofonezene. 9 óra: A rád. zenekar hangverseny. 9 óra 45: Ének hangverseny. 10 óra 15: Zenekari hangverseny. Budapest. 9 óra: Újsá. hírek és kozmetika. 10 óra: Egyhá. ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond Tó. Tihamér dr. c. apát, egyetemi tan. 11 óra 15: Evangélikus istentisztelet. Prédikál Duszik Lajos miskolci esp. reslelkész. Utána időjárásjelent. majd a budapesti operaház tagjaib. alakult zenekar hangverseny. Hangverseny szünetében rádiókrónik. elmondja Papp Jenő. 2 óra: Gramofonezene. 3 óra: A Rádióélet gyerme. játszóórája. 3 óra 30: Mezőgazdasá. előadás. 4 óra 15: A Mándits szalo. zenekar hangverseny. 4 óra 45: H. rek, majd a Szikla-duplaférfikvarte. hangverseny. 6 óra 20: Az ötszázév. magyar dal. Előadás Szilágyi Im. és cigányzenekarának közreműködés. vel. 7 óra 20: Sporteredmények. 7 ó. 40: Vigjáték előadása a studióból. Utána időjelzés, majd a Fejes szalo. zenekar hangverseny Kalmár P. (ének) közreműködésével. 10 óra 30. Horváth Gyula és cigányzenekarának hangverseny. Utána a szalónzenekari hangverseny folytatása. Bécs. 3 óra 4

Az öt törös letét

az orosz emigráció körében
ma lejátszódó szenzációs

bűnügyi regény

mely állandó izgalomban tartja
az olvasót. Ha most előfizet,
október elsejéig

ingyen

kapja a lapot az összes eddig megjelent

folytatásokkal együtt

Írjon egy levelezőlapot a Déli Hírlap kiadóhivatalának,
Temesvár, Szigyörgy-tér 4. vagy telefonáljon erre a számra

2-52

Közgazdaság

Magyarország pénzügyeinek szanálása most már végleg biztosítottnak tekinthető

Genfben most állítják össze azt a pénzügyi szakértői bizottságot, amely Magyarország pénzügyeinek megvizsgálására a helyszínére jön. A bizottságban képviselve lesz Anglia, Amerika, Franciaország, Olaszország, Svédország, Németország és Csehszlovákia egy-egy delegátussal. A bizottság már a jövő hét vége felé érkezik Budapestre. Ugron Gábor az egyik budapesti újság munkatársa előtt kijelentette, hogy a Népszövetség pénzügyi bizottságának az az el-

járása, amely szerint nem várja meg a tanácsülés döntését, hanem önállóan intézkedik Magyarország pénzügyi szanálása ügyében, jele annak a bizalomnak, amellyel a Népszövetség Magyarország iránt viseltetik. Magyarország iránt jóindulatot mutattak a Népszövetség pénzügyi bizottságában még olyanok is, akikről azt a magyar kormány nem is várta volna. Végül kijelentette, hogy meggyőződése szerint Magyarország pénzügyeinek szanálása máris biztosítottnak tekinthető.

A temesvári szabómesterek nem birják tovább az áldatlan gazdasági viszonyokat és ezért külföldi mintára szövetkezetet létesítenek

Az iparosok különböző szakmai körben panaszkodnak, hogy a mai áldatlan gazdasági viszonyok között töukremlenek. Ebből a gyászalból kiveszgett a szabóság sárma is azon a gyűlésen, amelyet a temesvári szabómesterek most tartottak az ipari munkaadók szindikátusának termében. A gyűlést, amelyen Gutu Simon elnökölt, alig hangzott fel egyéb panaszról. Magas adók, drága házbérek, világítási, fűtési és egyéb költségek nyomják a szabóipart, a létörtség ninesen abban a helyzetben, hogy ruhát csináltasson, aki pedig megcsináltatja a ruhát, az nem fizet. A temesvári szabók fekete könyvében a felek nemfizetők névjegyzéke közel kétszáz nevet tartalmaz. A temesvári szabók kintlevősége több milliót tesz ki és vannak cégek, amelyek követelése két-háromszázezer lei, nekik pedig most már csak készpénz ellenében adják a posztót és a kelleket. A gyűlésen felvetődött az a terv, hogy az

egyes szabómesterek felhagynak saját műhelyükkel, visszaadják iparigazolványukat és huszan-harmincan özszeállva szövetkezetet alakítanak. A szövetkezetnek a Belvárosban, a Gyár városban és a Józsefvárosban lesz egy-egy üzlete és műhelye, amelyekben maguk az eddigi mesterek fognak dolgozni. Azok a szabók, akik tagjai lesznek a szövetkezetnek, megtakarítják egyénenkint mindazokat a kiadásokat — kezdve a lakbértől a lakbér-örékhadig — amelyek a műhelyek üzemi költségeit alkotják. A szabók gyűlése elvben elhatározta a szövetkezet megteremtését és megbizta Gazda József titkárt, lépjen érintkezésbe a külföldön ilyen már meglevő szövetkezetekkel és szerezzé be alant szabályait. A temesvári szabók szövetkezetét még ebben az évben megcsinálják és ugyanakkor megszűnik egy sereg műhely. Ezek között vannak tíz-husz év óta fennálló műhelyek is.

Miből fizessen az ország adót? A pénzügyminiszterium észlelte, hogy az adók befizetése nem történik olyan mértékben, amint arra szükség lenne. Azért elhatározta, hogy egy vezérfelügyelőt küld az egyes pénzügyigazgatóságokhoz a gyér adófizetés okainak megvizsgálására. A vezérfelügyelő nézzen majd bele a polgárok zsebeibe és akkor megtudja, hogy miért nem tudnak adót fizetni.

Az aprópénzt is el kell fogadni. A pénzügyminiszterium körrendeletet intézett az összes pénzügyigazgatóságokhoz, mely szerint a befizetések huszonöt százalékát érepenzben kötelesek elfogadni.

Mitől függ a jegybank hitele. A Banca Nationala kijelentette a vidéki bankok képviselőinek, hogy a kisbankoknak is hajlandó hitelt nyújtani, ha azok a vidéki bankok szindikátusába belépnek. A hitel nagysága mindenesetre függ attól a garanciától, amelyet a Banca Nationala az illető bankoktól kap.

Vágóhidak Romániában francia pénzen. Egy francia pénzesopórt ajánlatot tett a kormánynak, hogy Romániában olyan vidékeken, ahol bőséges az állattenyésztés, modern vágóhidakat állít föl. Ez a berendezés lehetővé tenné, hogy Romániából nagymennyiségű vágott húst ekszportáljanak, ami sokkal jövedelmezőbb, mint az élő állatok ekszportja. A kormány gazdasági bizottsága megbizta Jonescu-Sisesti földmivelésügyi minisztert, hogy a francia pénzesopórtal tárgyaljon.

A magyarországi kereskedelem adóterhei. Budapestről jelentik, hogy az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület közgyűlést tartott, amelyen igen súlyos kifakadások hangzottak el a kiörhatatlan adóterhek ellen. Határozati javaslatot fogadtak el, amelyben kimondták, ha ez az állapot még tovább tart és egy hónapon belül nem könnyítik meg a kereskedelem életét, akkor tiltakozásuk jeléül az egész ország területén egy napra valamennyi üzletet bezárnak.

Gabonaárak magánárfolyama. Buza hevenkilene kilógramos 270 lei, hetvenyole kilógramos 250 lei, tengeri 240 lei, árpa 230 és burgonya 165 lei százkilónként. Lóheremag 22 lei és lucernamag 20 lei kilónként. A búzában az irányzat lanyha.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 305.50, Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 815—816 dollár 168, hollandi forint 76.85, dinár 2.99, francia frank 6.60, olasz lira 8.81, cseh korona 4.9950, német márka 39.90, osztrák schilling 23.69, magyar pengő 29, zloty 19, svájci frank 32.90, belgas (öt belga frank) 23.46.

Művészet

*** Egyházzenei hangverseny.** A katolikus püspöki székesegyház ének- és zenekara vasárnap, e hó 27-én délután öt órakor — mint jelentettük — szent Erzsébet emlékezetére egyházzenei hangversenyt rendez a püspöki székesegyházban. A hangversenyt Braun Dezső székesegyházi karnagy vezeti és az iránt igen élénk érdeklődés nyilvánul meg. A részletes műsor a következő: 1. Liszt Ferenc: Előjáték a Szent Erzsébet c. oratóriumból, orgonán Tolnay Béla. 2. Weirich Ágoston: Szent Erzsébet miséjéből a) Kyrie, b) Glória, c) Credo. Előadja: a székesegyház ének- és zenekara. 3. Ünnepi beszéd. Tartja Ferch Mátyás apátkanonok. 4. Liszt Ferenc: Erzsébet imája a Szent Erzsébet c. oratóriumból, énekl: Petal a Mia. 5. Weirich Ágoston: Szent Erzsébet miséjéből a) Sanctus, b) Benedictus, c) Agnus Dei. Előadja a székesegyház ének- és zenekara. 6. Damiaó van Goes: Elegie, gordonkán Goriantz Dóró. 7. Stehle Ede dr. Veni Sponsa (Négy-szólamu a capella kar). Előadja a székesegyház vegyeskara. 8. Buchner Antal: Regina Coeli (hatszólamu a capella korus). Előadja a székesegyház vegyeskara. 9. Szojanovits Jenő: Ave Maria. Zenekari kísérettel énekl: Horváth Anna, a magánhegedű szólamát Tom m Béla játsza. 10. Könyeg Péter: Szent Erzsébet Te-Deum. Előadja a székesegyház ének- és zenekara. Az egyes művek kísérő orgonaszólamát Irsay Nándor játsza. A Délm-kórus hangversenye pontosan öt órakor kezdődik. Fennmaradó jegyek egy órával a hangverseny előtt a Dóm-bejáratánál felállított pénztárnál válthatók: 20, 40, 60 leies árban.

Szerkesztői üzenetek

K. Istvánné, Lugos. Érdeklődő levelet megkaptuk. Ha ugysis Temesvárra jön, a bont itt kiválthatja. Amatőrfelvételek után is készül felvétel. A képeket kiállítjuk. A gyermekek nevére és jellegzetes tulajdonságait szíveskedjék velünk tudatni a képekhez készülő versek számára. Azoknak a gyermekeknek a névsorát, akikről fényképfelvételek készülnek, a Déli Hírlapban is közöljük. Az akcióból befolyó segélypénzeket karácsony előtt osztjuk ki a szegények között. A kérdezett a Magyar Párt temesvári irodájában található meg.

Délutáni hangverseny. 5 óra 30: Hangverseny. 6 óra 30: Vonósnégyes előadása. 7 óra: Zongorajáték. 7 óra 30: Sorteredmények. 8 óra 30: Daljáték előadása. 10 óra 30: Cigányzene. Belgrad. 11 óra: Gramofonzene. 11 óra 4: Cigányzene. 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 5 óra 30: Dalok gitárszóval. 6 óra: Nemzeti dalok. 8 óra: Klopophonhangverseny. 9 óra: Hegedűjáték. 10 óra: Énekhangverseny. 10 óra 30: Szórakoztató zene. Langenbergr. 8 óra: Operettelőadás, utána esti hangverseny. Milánó, 4 óra: A Bajader című operett előadása. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 45: Operaelőadás. Prága. 8 óra: Zenekari hangverseny. 9 óra 15: Jazz-band. Róma. 9 óra: Klasszikus zene, utána tánczene. Varsó. 8 óra 15: Népszerű hangverseny. 10 óra 5: Énekhangverseny. 11 óra 5: Könyvtári és tánczene.

Hétfő. (Szeptember 28.) Bukarest. 6 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Zenekari hangverseny. 7 óra 10: Szórakoztató zene. 8 óra 20: Gramofonzene. 9 óra: Kamarazene. 10 óra 15: Román és könnyű zene. Budapest. 9 óra 15: A második kvintet-gyalogezred zenekarának hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: Hangverseny folytatása. 12 óra: Éli harangszó az Egyetemi templomban. 12 óra 5: A rádió házikvartettjének hangversenye. 4 óra: Nők tanácselője. 5 óra: Panka Károly előadása. 6 óra 30: A Berend-szalónzenekar hangversenye. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra 15: Ottlik G. politikai előadása. 8 óra 40: A budapesti operaház tagjából alakult zenekar hangversenye Ávódszky Zoltán közreműködésével. Utána Rácz Béla és cigányzenekarának hangversenye. Bécs. 1 óra 10: Gramofonzene. 4 óra 10: Délutáni hangverseny. 8 óra: Részletek Verdi operáiból. 10 óra 15: Zenekari hangverseny. Belgrád. 12 óra 45: Déli zene. 1 óra: Gramofonzene. 5 óra: Nemzeti dalok. 5 óra 30: Népdalok. 6 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra: Nemzeti dalok. 8 óra 30: Kamarazene. 9 óra 50: Zenekari hangverseny. Langenberg. 6 óra: Zenekari hangverseny, majd szórakoztató zene. Milánó. 5 óra: Gramofonzene. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 45: Zenés vigjáték előadása. Prága. 12 óra 5: Zenekari hangverseny. 6 óra 30: Gramofonzene. 9 óra: Zenekari hangverseny. 10 óra 15: Gramofonzene. Róma. 5 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra 10: Gramofonzene. 6 óra: Európa hangverseny. Strassburg. 7 óra: Zenekari hangverseny. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Kamarazene. Varsó. 7 óra 20: Gramofonzene. 8 óra 30: Tosca opera előadása. 10 óra 50: Könyvtári és tánczene.

Kosz, szén,
TÚZIFA, BRIKETT, száraz és prima
mi összegben csak
Wolf Matyás-nál
Józs fvaros Gorové-u 16. Tel. 11-70.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle
lilium-tejkrémet, lilium-
tejszappant, lilium-
pedert, 3 szinben. Kapható
kizárólag KULKA Emil városi
gyógyszertárában, a „Fekete Sas-
hoz” Belváros, Szent György-tér

Lugoson

ugyanakkor jelenik meg a Déli Hírlap, mint

Temesvároft

A próbihirdetések

Az apróhirdetés olcsó és eredményes.

Egyes szó ára:

Levelezés és házasság rovatban négy lei, vastagabb betűvel hat lei. Legkisebb hirdetés negyven lei.

Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és egyes rovatban három lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés harminc lei.

Állástkeresők szavankint két leit fizetnek, vastagabb betűvel három leit. Legkisebb apróhirdetés husz lei, többszöri közlés esetén egyenkint tizenöt lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzbeszedő kiküldetése megdrágítja a hirdetést.

Jeligés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Házasság

Szerényigényű

keresztény árvaleány ötvenévi hold földbirtokkal, házzal férjhezmenne. Fényképe, címe Nagy Jenőnél, Budapest, Rákóczi-ut. 57-b. (2435)

Alkalmazás

Jól fiző

perfekt szakácsnő felvétetik IV., Horváth Boldizsár u. 5. I. em. (2000)

Rikkancsok

magas jutalékkal felvétetnek. Cim a kiadóban (2001)

Jobb házból

való fiu pikkolónak felvétetik. Belváros. Lloyd-Club. (2458)

Állást keres

20 leitől 80 leig

készletek csinos és modern házi és kimenő ruhát, kötényeket stb. Budapesti szabás! Modern varrodal Barabás, Temesvár, Józsefváros (Str. Brațianu) Uri-u. 2. I. em. 2. (2252)

Francia nyelv

és irodalom oktatás kezdőknek és haladóknak, egyenkint és csoportokban. Cim a kiadóban. (2429)

Szoptatós dada

azonnaira állást keres. Cim a kiadóban. (2459)

Bejárónó

délelőtti ajánlkozik. Cim a kiadóban. (2461)

Volt közfoglalmi

raktárnok megfelelő állást keres. Cim a kiadóban. (2462)

Adás-vétel

Cserépkályhát

jó állapotban megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek „Cserépkályha” jeligére. (1783)

Különleges

spitz kőlyök kutyák eladó. II., Str. Saguna (Begajobbsor) 3. (2449)

A három törös letét

A Déli Hírlap eredeti bűnügyi regénye

Irtja: W. H. Good

Huszár Sándor fordítása.

(4. folytatás)

(Copyright by Déli Hírlap)

Joyce nevetve vette át a levelet. — Mehet, — szölt az őrhöz, ki azonnal eltávozott.

— Nézze csak... Rómeónak nevezi a belügyminisztert. Eredeti fickó...

Wool nem figyelt a főnöke szavaira. Töprengve sétált a szobában. — Nekem nem tetszik ez a gentleman. Bár nincs ellene semmi bizonyíték, mégis meg vagyok győződve, hogy ő mr. Brown gyilkosa.

— Kétségtelenül zseniális fickó. Vajjon van értelme, hogy elküldjem ezt a levelet?... — Mindenesetre küldje el, főnök. Ki vezeti a Brown ügyet?

— Scottnak adtam át, bár ő a Mortimer-féle gyilkossággal van elfoglalva. Azt hiszem, szívesen átadná magának, ha óhajt vele foglalkozni.

— Hogyne! Rendkívül nagyon érdekel. Az eset kedvemre való.

— Kérem... cselekedjék a saját belátása szerint.

— All right. A nyomozást azonnal megkezdem...

Kezet nyújtott a főnöknek: — God by.

— God by. Sok szérenesét.

IV. FEJEZET.

A HELYSZINI SZEMLE.

Wool motorkerékpárjára ült és a Stanton street 13. számú házhoz hajtott. A hatalmas bérpalota rácsos kapuja előtt egy pölicemann állt őrt, aki tisztelegve boesájtotta előre a detektivet.

A bérház lakói még mindig zgattottan tárgyalták a szörnyű és rejtélyes gyilkosságot.

Wool a meggyilkolt közjegyző lakásába érve, Scott detektivet találta ott, amint néhány újságíróval társalgott az előszobában.

Egy öreg asszony az előszoba sarkában ült, szinte szélütöten meredt maga elé és ráncos arcán hangtalanul ömlöttek végig a könnyek.

— How dou you dou Kollega! — üdvözölte a két detektív egymást és meleg barátsággal kezelt fogtak.

— A főnök megbizott, hogy vegyem át Öntől ezt az ügyet, hogy a Mortimer-féle ügynek több időt szentelhessem.

— Na, ennek örülök, — mondta Scott. — A Mortimer-féle gyilkossággal is éppen elég bajom van, de ez oly rejtélyes história, hogy nem lehet kiigazodni benne.

— Akadt valami nyomra kollega ur? — kérdezte Wool.

— Ördögök! Az én nyomozásom teljesen holtpontra jutott. Ha a pénzszekrény nem volna megfurva, azt mondanám, hogy öngyilkosság történt. Kihallgattam mr. Brown házmeesternőjét, a házmeestert, a kapust, s a ház lakóinak nagy részét, de seholy sem találtam egy szilárd pontot, amely csak a leghalványabb sejtésre engedne következtetni.

— Hol van a meggyilkolt? — kérdezte Wool.

— A hálószobában, az ágyában

fekszik úgy, ahogy meggyilkolták.

— Gyerünk a hálószobába. A hálószobába mentek, az újságírók követték őket.

Mint Scott detektív előadta, a hálószobában a legkifogástalanabb rend uralkodott. A szederjesaren közjegyző holtteste az ágyban feküdt, a paplannal rendesen letakarva, mintha aludna. Arcán a halálküzdelem legesekélyebb nyoma sem látszott, bizonyítékául annak, hogy gyilkosa álmában végzett vele.

Wool fellebbentette a paplant. A halott szíve táján még mindig szivárgott a vér...

Wool az ablak körül vizsgálódott.

— Ez az ablak zárva volt?

— Igen, — válaszolta Scott. — Csak a felső ablaktábla volt nyitva, de a házvezetőnő szerint az öreg ur — még télen is — állandóan nyitva tartotta a hálószoba felső ablakát.

— Az nem fontos. A felső ablak oly kicsi, hogy azon keresztül még egy kistermetű ember sem férhet a szobába. Ez az ajtó hova nyílik?

— Az irodába, ahol a megfúrt pénzszekrény áll.

— Itt — azt hiszem — nincs keresni valónk. Gyerünk át az irodába.

Mindannyian az irodába mentek.

Sullivan, a fiatal riporter, egy pillanatra hátra maradt. Alapos szemügyre vette az ajtó kulcslyukát. A szeme hirtelen felcsillant. Valamit lekapart a kulcslyukat takaró réznyelvecske alól és ő is átment az irodába.

Az irodaberendezés semmiben sem különbözött azoktól az irodai berendezésektől, melyek egy közjegyzői iroda megszokott rekvizitumaiként ismeretesek.

Egy hatalmas íróasztal, írógépasztalka, dohányzóasztal börszékekkel, iratszokrény és a falba épített pánccsokrény.

Wool az irodában is mindent a legnagyobb rendben talált.

Az íróasztalon szinte kilos rendben sorakoztak egymás mellé az írományok, csak a pánccsokrény ajtaján ásitott egy tátongó lyuk, jelölül és bizonyítékául annak, hogy itt betörés történt.

Wool az iroda ablakait is megvizsgálta.

Meglepetésében felkiáltott.

— Nos, felfedezett valamit kollega ur? — fordult hozzá Scott.

— Igen. Nézzen csak ide, — ki nyitotta az ablakot. — Látja? Ezen a ablakon át hatolt az irodába a betörő.

— Lehetetlen. Az ablak zárva volt. Megvizsgáltam a biztonsági zárat is; teljesen sértetlenek.

— Már pedig a betörő az ablakon át jött be. Kivágta az ablaktáblát.

— Hogyan?...
— Kivágta az ablaktáblát, s a így támadt résen keresztül...
— De kollega ur! — tette meg ellenvetését Scott — az ablak ép (Folyt. köv.)

Egy nyestboa női ruhák, nagy szmirna, 5 drb. w lódi perzsa szőnyeg, képek, antikór márkás porcellánok, lámpák, kamara állvány, egy szelion- vagy matra áthuzat eladók. Cim a kiadóban. (240)

 Veszek antik butort, szőnyeget ékszer, műtárgyakat. Mindezeket eladom minimális nyereséggel. Occasio francia perzsákban. Sierr berg. (120)

Egy finom hangszóró és diófa rádió doboz olcsón elad Cim Dohánytőzsdé Mercy u 3. (245)

Évi 1000 leit takarít meg, ha most Stumpfohl-fé szab. „Vulkan“ kalorifert szereltes kályhájára. Kapható Mecher l. gy rosnál, Temesvár III., Helvéth-u. Telef. 15-42. (245)

Villanyozó készülék megvételre kerestetik. Keller II. ke Galamb u. 10-11. (246)

Megvételre keresek étermi székeket jó állapotban, 2 dr nagyobb töltőkályhát. Cimeket árme jelöléssel a kiadóba „Rögtön fizetel jeligére kérek. (246)

Lakás

3 szobás lakást

keresek nov. 1-ére, lehetőleg az E zsébetvarosban. Cimeket „Modern lakás” jeligére a kiadóba kérek. (164)

Modern garcon lakás 1 szoba, előszoba, fürdőszoba a N met Házban Szt. György-tér, azonal kiadó, esetleg butorral is. lakás bármikor megtekinthető. (244)

Modern

3 szobás lakás, összes mellékbelly gékkel november 1-ére kiadó. Érde lődni III. ker., Kazinczy-utca 16. (245)

Kétszobás

parkettás, fürdőszobás lakás okt. 1-4 kiadó. Ugyanott egy szépen butozott szoba kiadó. II., Str. Saguna (244)

Különféle

Munkájukban támogassuk a vakokat

a nagyérdemű közönség figyelmét. Az intézetten kívül élő temesvári vakok munkaműhelye III., Posta-u. szám alatt megnyitott. Az egylet m helye vállal mindennemű kosár székfőnő munkákat, valamint kome cipő készítését. A vak vonószen szek, zongoristák és zongorahangol iránti felvilágosítással ugyanott szegálnak. A nagyérdemű közönség n mesleklü támogatását kéri az egy sület (228)

Kerestetik

jól bevezetett üzemhez, intelligens u ember, aki a férfidivat szakmáé irtas, és 30.000 leiel részeseé. Ajánlatokat „Fortuna” jelige alati kiadóba kérek. (24)

Amateur felvételek

díjmentes kidolgozása! — Szakszo utbangazítások.

Kopiak következő árakon:

4x6 — 2 lei,

6x9 — 3 lei,

9x12 — 4 lei.

Kossák udvari fényképész. B város, Szt. György-tér. (23)